

De minister van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**

Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

T 070 370 79 11
F 070 370 79 00

Datum
21 maart 2023

Ons kenmerk
4559993

nota

Rapport pgHR inzake aangiften tegen minister Wiersma

1. Aanleiding

U adviseren over het vervolg op het oriënterend onderzoek van de procureur-generaal bij de Hoge Raad (hierna: pgHR) naar aanleiding van de aangifte tegen minister Wiersma.

2. Beslispunten

U wordt geadviseerd:

- te beslissen dat een opsporingsonderzoek, gegeven de conclusies van de pgHR, niet geïndiceerd is;
- in te stemmen met bijgevoegde brieven in reactie op het oriënterend onderzoek van de pgHR;
- in te stemmen met de voorgestelde datum voor publicatie van het rapport van het oriënterend onderzoek: vrijdag 24 maart 2023.

3. Kernpunten

Op 16 maart 2023 heeft de pgHR u geïnformeerd over de uitkomst van het oriënterend onderzoek naar de aangifte van een achttal moslimorganisaties van 5 december 2023 tegen minister Wiersma voor Primair en Voortgezet Onderwijs. Over deze aangifte bent u bij nota van 13 december 2022 geïnformeerd. Hier ter herhaling: de aangifte ziet op een aantal aangekondigde maatregelen en uitspraken in de Kamerbrief van 18 november 2022, alsmede uitlatingen in de media en opmerkingen in interne nota's van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap inzake informele scholing.

De aangevers menen dat de minister zich daarmee schuldig heeft gemaakt aan de ambtsmisdrijven:

1. het geven van bevelen wetende dat de Grondwet daardoor wordt geschonden, dan wel opzettelijk nalaten uitvoering te geven aan de bepalingen van de Grondwet (art. 355 Sr.). Hierbij gaat het in het bijzonder om de bepalingen art. 6 Grondwet (vrijheid van godsdienst), art. 7 Grondwet (vrijheid van meningsuiting), art. 8 Grondwet (vrijheid van vereniging) en art. 23 Grondwet (vrijheid van onderwijs).
2. groepsbelediging (art. 137c Sr.), aanzetten tot haat en discriminatie (art. 137d Sr.) en discriminatie in de uitoefening van een ambt (art. 429 quarter Sr.), met gebruikmaking van macht, gelegenheid of middel hem door zijn ambt gegeven (art. 44, lid 1 Sr.).

Op de aangifte is de bijzondere procedure van art. 119 Grondwet en de Wet ministeriële verantwoordelijkheid van toepassing.

Rapport oriënterend onderzoek pgHR

De pgHR is conform art. 4, onder a, van het Protocol Ambtsmisdrijven een oriënterend onderzoek gestart dat zich richt op de vraag of er aanknopingspunten zijn voor een opsporingsonderzoek. Op 16 maart 2023 heeft de pgHR de uitkomsten van zijn onderzoek aan u toegelicht. Vervolgens heeft het departement dit rapport op 21 maart 2023 ook daadwerkelijk ontvangen.

In het rapport concludeert de pgHR dat uit het oriënterend onderzoek geen feiten en omstandigheden naar voren zijn gekomen waaruit een verdenking van enig ambtsdelict kan voortvloeien. Het onderzoek heeft geen aanknopingspunten opgeleverd voor een strafrechtelijk onderzoek naar beide aangiften. De pgHR overweegt hiertoe het volgende:

- met betrekking tot het ambtsmisdrijf van art. 355, lid 3 & 4 Sr.

In de Kamerbrief van 18 november 2022 wordt door minister Wiersma aangekondigd dat er voorbereidingen voor een wetsvoorstel worden getroffen. Daarbij merkt hij op dat de grondwettelijke en verdragsrechtelijke randvoorwaarden nauwkeurig in acht zullen worden genomen. Anders dan de aangevers stellen blijkt uit de in de aangifte genoemde stukken (het advies van de landsadvocaat en ambtelijke nota's) niet dat de minister wist dat de aangekondigde maatregelen een schending zouden opleveren van de Grondwet. Van een verdenking van de strafbare feiten als bedoeld in art. 355 onder 3° of 4° Sr is alleen daarom al geen sprake. Daarbij kon de minister niet worden vervolgd voor hetgeen hij in de Kamerbrief heeft geschreven omdat hij in zoverre parlementaire Immunitet geniet.

- met betrekking tot het ambtsmisdrijf van art. 137c, 137d en 429 quarter Sr. in combinatie met artikel 44, lid 1 Sr.

Ook zijn in het oriënterend onderzoek geen feiten of omstandigheden naar voren gekomen waaruit een redelijk vermoeden kan voortvloeien dat de minister zich schuldig zou hebben gemaakt aan groepsbelediging, het aanzetten tot haat en discriminatie of discriminatie in de uitoefening van het ambt. De minister heeft slechts kritiek geuit op opvattingen en gedragingen van een kleine radicale kern binnen het informele onderwijs. De uitlatingen zijn niet onnodig grievend, zetten niet aan tot haat, geweld, discriminatie of onverdraagzaamheid jegens moslims en er is geen sprake van discriminatie wegens godsdienst. De uitlatingen van de minister vallen onder de reikwijdte van de vrijheid van meningsuiting en zijn niet strafbaar.

Vervolgstappen

In overleg met DBO en Woordvoering van de Hoge Raad der Nederlanden zal een planning gemaakt worden voor de publicatie van het rapport van het oriënterend onderzoek op de website van de Hoge Raad en het versturen van de brieven. Dit staat nu gepland voor vrijdag 24 maart 2023.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Datum
21 maart 2023

Ons kenmerk
4559993